

Štvrtá nedeľa veľkonočná B

25. apríla 2021

Jn 10, 11 – 18

Milé sestry a bratia v Kristovi

Po dlhých týždňoch lockdownu, dnešná nedeľa naznačuje, po čom všetci túžime – aspoň čiastočné uvoľnenie opatrení. Nemáme na mysli len reálnu účasť na bohoslužbe, či možnosť nákupov: vy, ktorí žijete v rodinách, máte nádej, že vaše deti sa budú môcť navzájom viac stretať, chodiť spolu do školy, mať kontakt s učiteľmi a vychovávateľmi. Aj nám dospelým už chýba skutočný kontakt s našimi blízkymi, s priateľmi. Na druhej strane by sme nemali bezhlavo odložiť všetky opatrenia, všetku ostražitosť.

Dnes sa môžeme obzrieť, kam sme sa za uplynulé týždne posunuli, ako sme ich strávili. Či sme zmenili svoj prístup k životu – čomu sme sa viac otvorili, či sme sa naučili viac si vážiť spoločenstvo druhých ľudí? Či sme hľadali aj nové možné formy spoločnosti, prežívania spoločenstva s inými. Či sme – ak sme k tomu mali čas – aspoň aj popracovali trochu sami na sebe, usilovali sa aj niečo vytvoriť, aspoň si spraviť poriadok vo svojich veciach, prehodnotiť svoj vzťah k veciam.

V médiách počúvame, že obmedzenia sa dotkli aj oblasti umenia, ktoré bez kontaktu so svojimi adresátmi nie je možné pestovať. Televízna obrazovka, či internet sú, podobne ako pri bohoslužbe, len náhradou, nie skutočným spoločenstvom.

Dnes nám štvrtá veľkonočná nedeľa predkladá Ježiša ako dobrého pastiera. V istom zmysle obraz dobrého pastiera je tiež niečo ako umelecké dielo. Nemám na mysli len vonkajšiu formu krásy tohto rozprávania, nemám na mysli rôzne zobrazenia a sochy dobrého pastiera, ktoré sa niekomu môžu, inému zase nemusia páčiť. Skôr mi tento obraz pripomína podstatu umenia.

Ozajstné umenie a ani obraz dobrého pastiera totiž nemajú len ambíciu potešiť naše zmysly, byť peknými, či len priniesť nejaký úžitok, pretože to páčivé rýchlo sklzáva do gýču, ktorého sa aj jeho uctievači rýchlo presýtia. Ozajstné umenie sa chce skôr priblížiť k pravde a pravda niekedy prináša aj bolesť – jedná sa ale o bolesť, ktorá nás a naše vnútro očisťuje. Ozajstné umenie a rovnako aj náboženstvo ak sa chcú dotknúť pravdy, mali by preto „prejsť“ cez našu bytosť, cez naše Ja. Mali by sa nás dotýkať – nielen toho, kto to vytvára, či sprostredkuje, ale rovnako bytosť na druhej strane sa chce dotýkať aj života „prijímateľov“ náboženstva i umenia. Bohužiaľ my sa nezriedka pozeráme na umenie a často aj na bohoslužbu, náboženstvo len ako na vonkajší objekt, ktorý hodnotíme len zvonka – či sa nám páči alebo nie. Aj o bohoslužbe niekedy povieme, že bola pekná – máme na mysli, že tam bolo kadidlo, veľa účinkujúcich, spevy a pekná kázeň. Už sa zabudneme spýtať, ako to „prešlo“ aj cez nás, cez naše vnútro, ako sa nejako dotklo nášho ja, našej bytosti.

Obraz dobrého pastiera ale prináša práve takýto vzťah – bytostný vzťah, ktorý je založený na spoločnom hľadaní pravdy. Obraz dobrého pastiera hovorí na jednej strane o dôvere nás, ktorí Kristovu pravdu prijímame a na druhej strane vidíme Krista, ktorý sa dotýka Pravdy, či v jeho prípade môžeme skôr hovoriť o stotožnení sa s Pravdou. V obraze dobrého pastiera ide o viac ako

o prirovnanie. Ide o bytostný obraz hľadania pravdy, vzájomnej dôvere vo vzťah, ktorý je potrebný pri hľadaní pravdy života.

Na nedeľu Dobrého pastiera zvykneme viac zdôrazňovať aj povolanie tých, ktorí do tejto služby vstupujú, ktorí sa tento vzťah snažia sami trochu sprítomniť napodobniť. Aj oni sú si vedomí toho, že úlohou je nielen byť peknými, obľúbenými za každú cenu, ale skôr pravdivými.

V dnešnej dobe trochu máme aj obavy, či vplyvom zmeny okolností v budúcnosti bude dosť tých, ktorí do tohto vzťahu budú vstupovať. Pri tom nám môže byť povzbudením prvé čítanie zo Skutkov apoštolov. Aj v spoločenstve prvých kresťanov boli obavy, čo bude po Ježišom odchode, či jeho slovo neumlkne. Tam ale, kde spoločenstvo prvej cirkvi ako celok, spoločenstvo prijalo Božieho Ducha, kde boli ochotní žiť spoločenstvo, tam sa našli tí – napr. apoštol Peter, ale aj niektorí ďalší ako diakon Štefan, ktorí tú Ježišovu vec prijali za svoju, ktorí ju niesli ďalej.

Takto aj cirkev, ak sa viac otvorí božiemu Duchu, ak bude úprimne hľadať nové spôsoby nášho hovorenia o Bohu, ak bude hľadať nielen nové formy ale aj nové možnosti, nemusíme mať obavu, naopak môžu nás povzbudiť Ježišove slová o tom, že jeho spoločenstvo nepremôžu ani mocnosti zla.

Viliam Arbet